

Pravilnik o tehničkim uvjetima za provedbu zakona o provedbi ovrhe na novčanim sredstvima

NN 89/2018 (5.10.2018.)

PRAVILNIK

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

(1) Ovim Pravilnikom propisuju se tehnički uvjeti koje su Financijska agencija (dalje u tekstu: Agencija) i banke dužne osigurati za međusobnu razmjenu podataka.

(2) Agencija daje naloge za izvršenje osnove za plaćanje, kao i druge naloge za postupanje sukladno Zakonu u obliku elektronički potpisane poruke, koja sadržava podatke potrebne banci za postupanje po nalogu. Banka odgovara na prethodno dostavljenu poruku Agencije elektronički potpisanom porukom.

(3) Agencija i banke razmjenjuju elektronički potpisane poruke sukladno ovome Pravilniku i poruke za postupanje sa novčanim sredstvima izuzetim od ovrhe koja se provodi na novčanim sredstvima.

(4) Odredbe ovoga Pravilnika koje se odnose na postupanje banke na odgovarajući način primjenjuju se na postupanje Hrvatske narodne banke, osim ako pravilnikom koji uređuje provedbu ovrhe na novčanim sredstvima banke nije drugačije određeno.

(5) Izrazi koji se koriste u ovom Pravilniku, a imaju rodno značenje odnose se jednako na muški i na ženski rod.

(6) Pojmovi koji se koriste u ovom Pravilniku imaju istovjetno značenje kao pojmovi upotrijebljeni u Zakonu o provedbi ovrhe na novčanim sredstvima (dalje u tekstu: Zakon).

II. TEHNIČKI UVJETI I RAZMJENA PORUKA

Članak 2.

(1) Razmjena poruka između Agencije i banke obavlja se elektroničkim putem. Poruke moraju biti potpisane elektroničkim potpisom prema propisima kojima se uređuje elektronički potpis.

(2) Ovim Pravilnikom propisuju se vrste i namjena poruka i način razmjene poruka, a struktura, format i sadržaj poruka kojima se razmjenjuju nalozi i podaci između Agencije i banke propisuju se uputom o tehničkom postupku razmjene poruka sukladno Zakonu (dalje u tekstu: uputa), koju donosi Agencija. Uputa se javno objavljuje na službenoj internetskoj stranici Agencije, a Agencija o stupanju na snagu upute i svim izmjenama i dopunama upute, prije stupanja na snagu, obavještava banke putem ovlaštene osobe banke iz članka 3. stavka 4. ovoga Pravilnika.

(3) Terminski plan razmjene poruka između Agencije i banke čini Prilog 1 upute iz stavka 2. ovoga članka i njezin je sastavni dio. Agencija i banke dužne su osigurati razmjenu poruka u vremenu određenom za razmjenu pojedine vrste poruka.

(4) Osnova za plaćanje može se dostaviti i kao elektronička isprava u skladu sa zakonom kojim se uređuje uporaba elektroničke isprave. Osnova za plaćanje dostavlja se sukladno formatu podataka za dostavu osnove za plaćanje u obliku elektroničke isprave, te formatu poruka za razmjenu i poslovnim pravilima za prihvatanje podataka osnove za plaćanje.

(5) Osnova za plaćanje može se dostaviti kao elektronička isprava nakon potpisivanja Protokola za razmjenu podataka o osnovama za plaćanje kao elektroničke isprave kojega sklapaju Agencija i izdavatelj osnove za plaćanje.

(6) Agencija će posebnom uputom detaljnije propisati format podataka za dostavu osnove za plaćanje u obliku elektroničke isprave, format poruka za razmjenu i poslovna pravila, te istu javno objaviti na svojoj službenoj internetskoj stranici.

Članak 3.

(1) Agencija za svaku primljenu poruku šalje banci odgovor porukom A01 koja banci znači potvrdu primitka. Ako Agencija utvrdi da primljena poruka sadrži pogrešan podatak, Agencija porukom A91 obavještava banku da nije postupila po poruci, te dostavlja podatak o vrsti pogreške. Banka je obvezna bez odgode postupiti prema dostavljenoj poruci A91, te ponovno poslati poruku s ispravnim podacima.

(2) Banka za svaku primljenu poruku šalje Agenciji odgovor porukom B01 koja Agenciji znači potvrdu primitka. Banka je dužna postupiti po nalogu odnosno nalogima sadržanim u poruci Agencije. Iznimno, ako banka utvrdi da primljena poruka sadrži jedan ili više naloga koje nije u mogućnosti izvršiti, banka porukom B91 obavještava Agenciju da nije postupila po poruci te obvezno dostavlja podatak o vrsti pogreške. Banka u poruci B91 obvezno naznačuje jednu ili više šifri vrsta pogrešaka koje su propisane uputom.

(3) Banka može odbiti izvršiti nalog odnosno naloge iz poruke Agencije isključivo navođenjem jedne ili više šifri vrsta pogrešaka navedenih u uputi. U drugim slučajevima nije dopušteno odbijanje poruke Agencije.

(4) Ako nastupi greška koja nije predviđena šifarnikom grešaka sadržanom u uputi, Agencija u poruci greške dostavlja tekstualni opis greške. Ako je potrebno, ovlaštena osoba Agencije kontaktira (telefonom ili putem elektroničke pošte) ovlaštenu osobu banke i obrnuto, radi zajedničkog utvrđivanja uzroka greške i uklanjanja iste.

(5) Ako Agencija kod slanja poruka u određenom vremenu predviđenom terminskim planom ne primi od banke odgovor – potvrdu primitka, ovlaštena osoba Agencije kontaktira ovlaštenu osobu banke radi zajedničkog utvrđivanja uzroka i uklanjanja istoga. Banke i Agencija dužne su razmijeniti kontakt podatke o ovlaštenim osobama za postupanje sukladno ovome Pravilniku.

(6) Ako uklanjanje uzroka neuspjele razmjene poruka između Agencije i banke zahtjeva vrijeme duže od dva sata, ovlaštena osoba banke obvezna je o tome izvijestiti elektroničkim putem ovlaštenu osobu Agencije. Agencija će u tom slučaju tu banku isključiti iz postupka izvršenja osnove za plaćanje utvrđenog u članku 9. Zakona, sve do primitka pisane obavijesti banke o otklanjanju uzroka nemogućnosti razmjene poruka između Agencije i banke. Odgovore na poruke koje je banka zaprimila prije prekida komunikacije banka će dostaviti Agenciji prema postupku iz stavka 7. ovoga članka.

(7) Ako se računi ovršenika i oročena novčana sredstva na kojima se može provesti ovrha na novčanim sredstvima vode samo u jednoj banci, u slučaju prekida elektroničke komunikacije između Agencije i te banke, poruke se razmjenjuju pomoću magnetnog, optičkog ili elektroničkog nositelja podataka.

(8) Iznimno od stavka 6. ovoga članka, o tehničkim problemima i problemima u komunikaciji, Agencija i banka obavješćuju se putem elektroničke pošte ili drugog dostupnog sredstva komunikacije.

(9) Vrijeme prihvata poruke u banci je vrijeme koje je zapisano u poruci B01 u elementu 1397967985vrijemeKreiranja'. Vrijeme prihvata poruke u Agenciji je vrijeme koje je zapisano u poruci A01 u elementu 1397967985vrijemeKreiranja'.

(10) Podaci (uključujući vrijeme zaprimanja odnosno slanja) o svim poslanim porukama u banku i primljenim porukama iz banke evidentiraju se u bazi Agencije. Banka vodi evidenciju o svim porukama poslanim u Agenciju i porukama primljenim iz Agencije. Navedene evidencije osiguravaju međusobno usuglašavanje, primljenih i poslanih poruka uključujući i njihova vremena. Radi usuglašavanja, na kraju radnog dana Agencija i banka izrađuju rekapitulaciju razmijenjenih poruka i istu razmjenjuju porukom o rekapitulaciji elektronskim putem. U slučaju tehničkih problema i nemogućnosti razmjene podataka rekapitulacije elektronskim putem, popunjava se Obrazac rekapitulacije i razmjenjuje putem elektroničke pošte ili telefaksom.

III. VRSTE I NAMJENA ELEKTRONIČKIH PORUKA

Članak 4.

(1) Elektronički potpisana poruka A31

Poruku A31 kreira i banci šalje Agencija. Ova poruka sadrži jedan ili više naloga kojim se banci može naložiti sljedeće postupanje:

1. zapljenu novčanih sredstava u određenom iznosu
2. zabranu ili uskratu raspolaganja novčanim sredstvima u neutvrđenom iznosu
3. prijenos novčanih sredstava na račun ovrhovoditelja ili drugi račun naveden u nalogu Agencije
4. prijenos novčanih sredstava za naplatu naknade u korist računa Agencije
5. uskratu raspolaganja novčanim sredstvima u određenom iznosu
6. slobodno raspolaganje zaplijenjenim novčanim sredstvima u određenom iznosu iz točke 1. ovoga stavka
7. slobodno raspolaganje novčanim sredstvima u neutvrđenom iznosu iz točke 2. ovoga stavka
8. slobodno raspolaganje uskraćenim novčanim sredstvima iz točke 5. ovoga stavka.

Ako banka ne može izvršiti nalog Agencije iz poruke A31 u iznosu navedenom u toj poruci, sve dok od Agencije ne dobije poruku A13 ili poruku A41, banka je dužna zabraniti raspolaganje

novčanim sredstvima na računima i oročenim novčanim sredstvima u visini razlike iznosa novčanih sredstava koji je Agencija naložila u toj poruci A31 i iznosa sredstava s kojima je banka postupila.

(2) Elektronički potpisana poruka B32

Poruku B32 kreira i Agenciji šalje Banka. Ovom porukom banka obavještava Agenciju o postupanju po nalogu iz poruke A31. Naloge iz poruke A31 banka izvršava isključivo onim redom kojim su naloženi u toj poruci. Ako ovršenik nema novčanih sredstava u iznosu iz poruke A31, banka postupi po nalogu Agencije u visini raspoloživih novčanih sredstava i porukom B32 obavještava Agenciju o iznosu novčanih sredstava s kojima je postupila po nalogu iz poruke A31. Ako ovršenik nema novčanih sredstava, banka u poruci B32 navodi 0,00. Ako je Agencija porukom A31 naložila uskratu ili zapljenu novčanih sredstava ovršenika u neutvrđenom iznosu, banka porukom B32 obavještava Agenciju da je postupila po poruci A31 i navodi iznos koji je uskraćen ili zaplijenjen.

(3) Elektronički potpisana poruka A13

Poruku A13 kreira Agencija i tom porukom obavještava banku kojoj je prethodno dostavila poruku A31 ili poruku A71 o prestanku zabrane raspolaganja novčanim sredstvima na računima i oročenim novčanim sredstvima u visini razlike iznosa novčanih sredstava koji je Agencija naložila u poruci A31 ili poruci A71 i iznosa sredstava s kojima je banka postupila.

(4) Elektronički potpisana poruka B16

Poruku B16 kreira Banka u kojoj ovršenik ima oročena novčana sredstva, a nema otvoren račun. Ovom porukom banka obavještava Agenciju o raspoloživosti novčanih sredstava po dospijeću kamata odnosno po isteku ugovora o oročenju.

(5) Elektronički potpisana poruka A41

Poruku A41 kreira Agencija. Ovom porukom Agencija nalaže banci:

– blokadu i zabranu raspolaganja oročenim novčanim sredstvima za izvršenje osnova za plaćanje donesenim u postupcima pokrenutim nakon 1. siječnja 2011. – razina blokade: osobni identifikacijski broj (OIB)

– blokadu i zabranu raspolaganja oročenim novčanim sredstvima za izvršenje osnova za plaćanje donesenim u postupcima pokrenutim prije 1. siječnja 2011. – razina blokade: matični broj (MB) poslovnog subjekta dodijeljen od Državnog zavoda za statistiku, odnosno matični broj građana (MBG). Agencija će poruku A41 na razini MB odnosno MBG poslati bankama u kojima su otvoreni računi odnosno novčana sredstva ovršenika za koje je banka podataka o MB odnosno MBG upisala u Jedinostveni registar računa sukladno odredbama pravilnika koji uređuje Jedinostveni registar računa

– blokadu i zabranu raspolaganja određenim oročenim novčanim sredstvima za izvršenje osnova za plaćanje – razina blokade: račun (RN).

(6) Elektronički potpisana poruka B22

Poruku B22 kreira banka. Ovom porukom Banka obavještava Agenciju o priljevu novčanih sredstava na blokirani račun na način propisan pravilnikom koji uređuje način i postupak provedbe ovrhe na novčanim sredstvima.

(7) Elektronički potpisana poruka A43

Poruku A43 kreira Agencija. Agencija ovom porukom nalaže banci deblokadu računa odnosno ukidanje zabrane raspolaganja oročenim novčanim sredstvima ovršenika za određenu razinu blokade: OIB, MB, MBG ili RN.

Banka je dužna postupiti po primljenoj poruci A43 i deblokirati račune odnosno ukinuti zabranu raspolaganja oročenim novčanim sredstvima ovršenika sukladno razini naznačenoj u poruci A43, neovisno o prethodno dostavljenoj razini blokade računa porukom A41.

(8) Elektronički potpisana poruka A71

Poruku A71 kreira Agencija. Poruka A71 može sadržavati jedan ili više naloga za postupanje. Ovom porukom Agencija nalaže banci prijenos novčanih sredstava u stranoj valuti na račun ovrhovoditelja ili drugi račun u inozemnoj ili domaćoj banci, odnosno ako je u osnovi za plaćanje određen prijenos i doznaka novčanih sredstava u kunama u inozemstvo, Agencija nalaže banci doznaku kunskih sredstava na račun ovrhovoditelja u inozemnu banku. Ako banka ne može izvršiti nalog Agencije iz poruke A71 u iznosu navedenom u toj poruci, sve dok od Agencije ne dobije poruku A13 ili poruku A41, banka je dužna zabraniti raspolaganje novčanim sredstvima na računima i oročenim novčanim sredstvima u visini razlike iznosa novčanih sredstava koji je Agencija naložila u toj poruci i iznosa novčanih sredstava s kojima je banka postupila.

Banka je obvezna prijenos i doznaku novčanih sredstava u inozemnu banku temeljem poruke A71 izvršiti isključivo u valuti iz poruke A71.

Ako banka kojoj je Agenciji poslala poruku A71 ne može izvršiti prijenos i doznaku novčanih sredstava u inozemnu banku u valuti iz poruke A71, dužna je o tome bez odgode obavijestiti Agenciju i postupiti sukladno odredbama pravilnika koji uređuje način i postupak provedbe ovrhe na novčanim sredstvima.

(9) Elektronički potpisana poruka B72

Poruku B72 kreira banka. Ovom porukom Banka obavještava Agenciju o iznosu novčanih sredstava s kojima je postupila po nalogu iz poruke A71. Ako je bio naložen prijenos novčanih sredstava u stranoj valuti, iznos novčanih sredstava s kojima je banka postupila po nalogu iz poruke A71 navodi se u stranoj valuti te se navodi prodajni tečaj banke za valutu naloženu u poruci A71, važeći na dan izvršenja. Ako ovršenik u banci nema novčanih sredstava u iznosu iz poruke A71 banka postupa po nalogu Agencije u visini raspoloživih novčanih sredstava i porukom B72 obavještava Agenciju o iznosu sredstava s kojima je postupila po nalogu iz poruke A71. Ako ovršenik u banci nema novčanih sredstava, banka u poruci B72 navodi 0,00.

(10) Elektronički potpisana poruka A51

Poruku A51 kreira Agencija. Ovom porukom Agencija traži od banke da poništi poruku koja sadrži pogrešne podatke. Banka je dužna postupiti po poruci A51 i u slučaju da je temeljem poruke A31 već evidentirala prijenos novčanih sredstava u korist računa primatelja, ako je račun primatelja

otvoren u toj banci, neovisno o statusu blokade računa. U tom slučaju preneseni iznos novčanih sredstava vraća na račun platitelja bez dodatne privole primatelja novčanih sredstava, ako novčana sredstva nisu isplaćena odnosno potrošena.

Banka je dužna postupiti po poruci A51 i poništiti pripremljene transakcije koje se izvršavaju putem platnih sustava samo ako iste nisu poslone na izvršenje.

(11) Elektronički potpisana poruka B52

Poruku B52 kreira banka. Ovom porukom banka obavještava Agenciju o postupanju po nalogu iz poruke A51.

(12) Elektronički potpisana poruka B53

Poruku B53 kreira banka. Ovom porukom Banka traži od Agencije da poništi poruku koja sadrži pogrešne podatke.

(13) Elektronički potpisana poruka A54

Poruku A54 kreira Agencija. Ovom porukom Agencija obavještava banku o postupanju po nalogu iz poruke B53.

(14) Elektronički potpisana poruka A91

Poruku A91 kreira Agencija. Ovom porukom Agencija obavještava banku o vrsti pogreške za određenu, prethodno poslanu poruku banke.

(15) Elektronički potpisana poruka B91

Poruku B91 kreira banka, isključivo u slučaju utvrđivanja pogreške u poruci Agencije prema uputi iz članka 2. stavka 2. ovog Pravilnika. Poruka B91 dopuštena je samo za poruke A31 i A71 i to samo za one vrste pogrešaka koje su određene uputom iz članka 2. stavka 2. ovoga Pravilnika.

(16) Elektronički potpisana poruka A05

Poruku A05 kreira Agencija. Poruka A05 je tekstualna poruka slobodnog formata koju Agencija dostavlja banci. Banka je dužna postupiti po dostavljenoj poruci A05, te porukom B05 očitovati se o postupanju po nalogu ili zahtjevu iz poruke A05.

(17) Elektronički potpisana poruka B05

Poruku B05 kreira banka. Poruka B05 je tekstualna poruka slobodnog formata koju banka dostavlja Agenciji kao odgovor na prethodno primljenu poruku A05 Agencije, odnosno poruka kojom banka dostavlja određene podatke i zahtjeve vezano za postupanje u provedbi ovrhe na novčanim sredstvima.

(18) Elektronički potpisana poruka A01

Poruku A01 kreira Agencija. Ovom porukom Agencija potvrđuje primitak poruke primljene od banke.

(19) Elektronički potpisana poruka B01

Poruku B01 kreira banka. Banka potvrđuje primitak poruke primljene od Agencije.

(20) Elektronički potpisana poruka B15

Poruku B15 kreira banka. Banka obavještava Agenciju da je na račun ovršenika zaprimila iznos novčanih sredstava jednak ili veći od iznosa novčanih sredstava kojima je zabranila raspolaganje po nalogu iz poruke A31 odnosno A71.

(21) Elektronički potpisana poruka A61

Poruku A61 kreira Agencija. Ovom porukom Agencija formira na kraju radnog dana za svaku banku i dostavlja banci rekapitulaciju poruka.

(22) Elektronički potpisana poruka B61

Poruku B61 kreira banka. Banka na temelju primljene rekapitulacije poruka od Agencije formira i dostavlja Agenciji rekapitulaciju poruka kreiranih u banci.

(23) Elektronički potpisana poruka B80

Poruku B80 kreira banka. Ovom porukom banka dostavlja zahtjev za dostavu podataka o insolventnosti ovršenika. Banka zahtjev za podacima može zatražiti na razini ovršenika (OIB) odnosno na razini računa koji u Jedinstvenom registru računa ima oznaku specifične namjene.

(24) Elektronički potpisana poruka A81

Agencija dostavlja podatke o insolventnosti ovršenika prema podacima iz Očevidnika redosljeda osnova za plaćanje na razini ovršenika, odnosno na razini računa specifične namjene. Agencija daje podatke o ukupnom iznosu neizvršenih osnova za plaćanje, danima blokade i postojanju mjere osiguranja.

(25) Elektronički potpisana poruka A06

Poruku A06 kreira Agencija postupajući sukladno odredbama zakona koji uređuje ovršni postupak koje se odnose na postupanje sa posebnim računom za novčana sredstva izuzeta od ovrhe. Agencija dostavlja banci poruku s jednim od sljedećih naloga:

- za otvaranje posebnog računa ovršenika
- za zatvaranje posebnog računa ovršenika
- za dodavanje novog primanja ili naknade izuzetih od ovrhe
- za ukidanje primanja ili naknade izuzetih od ovrhe.

Nalog za otvaranje posebnog računa ovršenika Agencija će banci dati po primitku zahtjeva za otvaranjem posebnog računa, ako ovršenik prethodno u banci nema otvoren poseban račun. Za svako dodatno zaštićeno primanje odnosno naknadu Agencija će banci ovršenika u kojoj je

prethodno otvoren poseban račun dostaviti zahtjev za dodavanjem novog primanja ili naknade izuzetog od ovrhe. U slučaju provedbe zatvaranja posebnog računa ovršenika, Agencija će prethodno banci dostaviti poruke A06 za opoziv svih evidentiranih važećih primanja i naknada izuzetih od ovrhe.

(26) Elektronički potpisana poruka B06

Poruku B06 kreira Banka. Ovom porukom banka dostavlja Agenciji obavijest o posebnom računu ovršenika, odnosno obavijest da je postupila po obavijesti Agencije o novom primanju, naknadi ili iznosu izuzetom od ovrhe ili ukidanju istog, odnosno da je postupila po nalogu Agencije za zatvaranjem posebnog računa.

(27) Elektronički potpisana poruka B07

Poruku B07 kreira banka sukladno odredbama Pravilnika o načinu i postupku provedbe ovrhe na novčanim sredstvima. Banka dostavlja Agenciji obavijest o uplati sredstava izuzetih od ovrhe na redovan račun. Ako se radi o uplati iz inozemstva, banka u poruci navodi podatak o nazivu uplatitelja, te podatak o iznosu i valuti uplate.

(28) Elektronički potpisana poruka A07

Poruku A07 kreira Agencija. Ovom porukom Agencija na temelju podataka iz zaprimljene poruke B07, dostavlja banci nalog za postupanje sa novčanim sredstvima na koju se odnosi poruka B07.

(29) Elektronički potpisana poruka B08

Poruku B08 kreira banka. Ovom porukom banka obavještava Agenciju da je postupila po nalogu iz poruke A07. Ako na računu ovršenika nema novčanih sredstava u iznosu iz poruke A07, banka postupuje po nalogu Agencije u visini raspoloživih novčanih sredstava i porukom B08 obavještava Agenciju o iznosu novčanih sredstava s kojima je postupila po nalogu iz poruke A07. Banka u poruci B08 navodi iznos s kojim je postupila po nalogu iz poruke.

(30) Elektronički potpisana poruka B82

Poruku B82 kreira banka. Ovom porukom banka dostavlja zahtjev za dostavu podataka o insolventnosti grupe ovršenika.

(31) Elektronički potpisana poruka A83

Poruku A83 kreira Agencija. Ovom porukom Agencija dostavlja podatke o insolventnosti za grupu ovršenika iz poruke B82, s time da se podaci iskazuju zasebno za svakog ovršenika.

IV. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 5.

(1) Agencija će upute iz članka 2. stavaka 2. i 6. ovoga Pravilnika donijeti u roku od dva mjeseca od dana stupanja na snagu ovoga Pravilnika. Uputa iz članka 2. stavka 2. ovoga Pravilnika stupit će na snagu u roku od četiri mjeseca od dana njenog donošenja radi primjerenog razdoblja prilagodbe.

(2) Poruka A71 iz članka 4. stavka 8. ovoga Pravilnika primjenjivat će se do odgovarajućeg usklađenja formata i sadržaja poruke A31 za potrebe izvršenja i prijenosa novčanih sredstava u inozemstvo odnosno u stranoj valuti temeljem upute iz članka 2. stavka 2. ovoga Pravilnika.

Članak 6.

Danom stupanja na snagu ovoga Pravilnika prestaje važiti Pravilnik o tehničkim uvjetima i postupku prilagodbe Zakonu o provedbi ovrhe na novčanim sredstvima (»Narodne novine«, br. 96/10, 130/10, 99/11 i 6/13), osim odredbi Priloga 1 koje se odnose na način razmjene poruka, strukturu, format i sadržaj poruka kojima se razmjenjuju nalozi i podaci između Agencije i banke i odredbi Priloga 2, koje ostaju na snazi do stupanja na snagu upute iz članka 2. stavka 2. ovoga Pravilnika.

Članak 7.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«.

Zagreb, 2. listopada 2018.

M/V